

Засновники журналу:
Подільський державний
аграрно-технічний університет
ПВНЗ «Хмельницький економічний
університет»
ПП «Інститут економіки, технологій
і підприємництва»,
Тернопільська державна
сільськогосподарська дослідна
станція Інституту кормів та
сільського господарства Поділля
НААН

Головний редактор:
Стельмашук А.М.,
д.е.н., професор

Заступник головного редактора:
Волощук К.Б.,
д.е.н., професор

Відповідальний секретар:
Печенюк А.В., к.е.н., доцент

Редакційна рада:
Іванишин В.В., д.е.н., проф.
Кулик С.М.
Смоленюк Р.П., к.е.н., доцент
Стельмашук А.М., д.е.н., проф

Редакційна колегія:

Варченко О.М., д.е.н., проф.
Губені Ю.Е., д.е.н., проф.
Дем'яненко М.Я., д.е.н., проф., акад. НААН
Зінчук Т.О., д.е.н., проф.
Іванишин В.В., д.е.н., проф.
Лотоцький І.І., д.е.н., проф.
Лучик С.Д., д.е.н., проф.
Мазур Н.А., д.е.н.
Малік М.Й., д.е.н., проф., акад. НААН
Місюк М.В., д.е.н.
Пуцентейло П.Р., д.е.н.
Рудик В.К., к.е.н., доцент
Саблук П.Т., д.е.н., проф., акад. НААН
Ульянченко О.В., д.е.н., проф., чл.-кор.
НААН
Чикуркова А.Д., д.е.н., проф.

Зарубіжні вчені

Павлов К.В., д.е.н., проф. (Росія)
Пармакли Д.М., д.е.н., проф. (Молдова)
Усенко Л.М., д.е.н., проф. (Росія)
Шмарловська Г.О., д.е.н., проф. (Білорусь)
Горнович Мірослав, хаб. д.е.н., проф.
(Польща)
Маркс-Бельська Рената, хаб. д.е.н.,
(Польща)

Наукові редактори:

Загнітко Л.А., к.е.н., доцент
Корженівська Н.Л., к.е.н., доцент
Пастух Ю.А., к.е.н., доцент
Петрушенко О.О., к.філ.н.
Сава А.П., к.е.н., с.н.с.
Сидорук Б.О., к.е.н., с.н.с.
Ящук Т.С., к.с.-г.н., с.н.с.

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЖУРНАЛ

1'2015 (56)

Зміст

I. Економіка та інноваційний розвиток національного господарства

Дзядикевич Ю.В. ПЕРСПЕКТИВИ ПОКРАЩЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	5
Липчук В.В., Малаховський Д.В. СОРТОВІ РЕСУРСИ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ.....	12
Логотова Т.Г., Полторацька О.В. ІННОВАЦІЙНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РЕСУРС У МЕТАЛУРГІЙНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	18
Алиев А.Г., Шахвердиева Р.О., Алиев Ш.Т. ВАЖНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	24
Карасьова Н.А. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЇЇ СУЧАСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	28
Ватаманюк-Зелінська У.З. ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.....	32
Пробоїв О.А. ГЕОПОЛІТИЧНЕ ПОЗИЦІОНУВАННЯ УКРАЇНИ В СВІТІ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ.....	37
Гоцелюк А.Ю., Попович В.Р. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	42

II. Економіка та конкурентоспроможність підприємств

Стельмашук А.М. РАЦІОНАЛЬНЕ ТРАНСПОРТНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	47
Темченко О.А. ОБГРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РОЗРОБКИ ЗАЛІЗОРУДНИХ РОДОВИЩ.....	55
Нікітін Ю.О., Рукас-Пасічнюк В.Г. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ТРАНСФЕРУ ІННОВАЦІЙНИХ РОЗРОБОК ПІДПРИЄМСТВА ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ.....	61
Литвинов А.І. КРИТЕРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	67
Жукевич С.М., Фроленко Р.В. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	70
Полозова Т.В. ФОРМУВАННЯ КЛАСОВОГО КОНТУРУ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	75
Зеленська М.О. МЕТОДИКА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО РОЗВИТКУ ПОЛІГРАФІЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	81
Східницька Г.В. ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ШЛЯХІ ЇХ ЗБІЛЬШЕННЯ.....	86
Рушак В.М. СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ТА РІВНЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ.....	91
Бричко А.М. МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ДО УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	98
Фесун А.С. РОЗРОБКА АДАПТОГЕННОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ВИБОРУ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ВІД НОВОЇ ЛОГІКИ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ ДО ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ.....	103
Соколов О.Є. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	109

III. Економічна політика регіонального розвитку і місцевого самоврядування

Сидорук Б.О. ОПТИМІЗАЦІЯ ЧАСТКИ ЕНЕРГОМІСЬКИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В СТРУКТУРІ ПОСІВНИХ ПЛОЩ РЕГІОНУ.....	114
--	-----

IV. Економіка природокористування та екологізація навколишнього середовища

Волкова А.А. ПРИРОДООХРАННА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИ ВОЗНИКНОВЕННІ КРИЗИСНИХ ЯВЛЕНЬ.....	121
--	-----

Редактор:
Довгань О.М.

Рекомендовано до друку рішенням
редакційної колегії,
протокол № 1 від 03.02.2015 р.

Виходить щомісячно

Реєстраційне посвідчення
Серія КВ № 11715-586Р
від 08.08.2006 р.

Перереєстровано:
Реєстраційне посвідчення
Серія КВ № 19945-9745ПР
від 28.05.2013 р.

Затверджено:
Постановою Президії ВАК України
від 14 червня 2007 р.
№1-05/6 як наукове фахове видання
України (економічні науки)

Постановою Президії ВАК України
від 10 березня 2010 р. № 1-05/2 як
наукове фахове видання України
(економічні науки)

Наказом Міністерства освіти і
науки України від 06.11.2014 р.
№ 1279 як наукове фахове видання
України (економічні науки)

ISSN 2309-1533

ISSN 2310-4864 (ел. вар.)

Журнал «Інноваційна економіка»
в наукометричних базах:

РИНЦ –

http://elibrary.ru/title_about.asp?id=50859

INDEX COPERNICUS –

http://journals.indexcopernicus.com/+_p12420,3.html

Підписано до друку
06.02.2015 р.

Формат 70x108/16
Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк арк. 25,5

Тираж 300 прим.

Віддруковано з готових
діапозитивів в СМП «ТАЙП»
вул. Чернівецька, 44 б,
м. Тернопіль, 46000

Автори статей несуть відповідальність за
достовірність наведеної інформації (точність
наведених у статті даних, цитат, статистичних
матеріалів тощо) та за порушення прав
інтелектуальної власності інших осіб.

Висловлені авторами думки можуть не
співпадати з точкою зору редакції.

Передрук дозволяється лише зі згоди
автора.

V. Демографія, зайнятість населення і соціально – економічна політика

Клокар О.О. АНАЛІЗ СКЛАДОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ..... 127

Юркевич Г.Й. ВИЗНАЧЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ
КОМПЕТЕНЦІЙ НА ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ..... 131

Базалійська Н.П. СВІТОВИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ТРУДОВОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ ПЕРСОНАЛУ В КРАЇНАХ З РОЗВИНЕНОЮ РИНКОВОЮ
ЕКОНОМІКОЮ..... 138

VI. Маркетинг і ринкові відносини

Баланюк І.Ф. МАРКЕТИНГОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ... 143

Мудрак Р.П. «ПРОВАЛИ» РИНКУ ТА ПРАВА ЯК ФАКТОРИ РИЗИКУ
ПРОДОВОЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ..... 150

Заячківська Г.А. РИНОК МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ:
КОНСТРУЮВАННЯ КАТЕГОРІЇ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ..... 153

Васильцова С.О., Кітченко О.М., Хохлюк Т.В. ПРОДУКТОВА СТРАТЕГІЯ
ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО ПРОСУВАННЯ ТОВАРУ НА РИНОК..... 158

Чан-хі О.С. ПРОГНОЗУВАННЯ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО
РИНКУ МОЛОКА ТА МОЛОКОПРОДУКТІВ..... 162

Гевко Б.Р. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В СФЕРІ ЖКГ..... 166

VII. Фінансово-кредитна і грошова політика

Ткаченко Н.В., Харченко А.М. МОНІТОРИНГ ПРОБЛЕМНОЇ
ЗАБОРГОВАНОСТІ У РОЗДРІБНОМУ БАНКІВСЬКОМУ КРЕДИТУВАННІ..... 170

Буряк О.П. ОСОБЛИВОСТІ І ТЕНДЕНЦІЇ (ТРЕНДИ) ПОСТКРИЗОВОГО
РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ (2010-2013 рр.)..... 176

Костюк У.З. ФІНАНСУВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В
УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ..... 181

Попович І.В. СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ
МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ У СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ..... 186

VIII. Статистика, облік, аналіз та аудит

Пущентейло П.Р. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ..... 194

Левченко Н.М., Головань С.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ
МЕДИКАМЕНТІВ ТА ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я..... 198

Мошковська О.А. ОРГАНІЗАЦІЙНО - МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ
УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВАХ..... 202

Будько О.В. КЛАСИФІКАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ З
МЕТОЮ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ
РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА..... 207

Василюк М.М. УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА
ЯКІСТЬ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ..... 212

Михайленко Д.Г. ІНСТРУМЕНТИ ДІАГНОСТИКИ СОЦІАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПЕРСОНАЛУ ТА КОЛЕКТИВУ..... 216

Кудіна О.М. ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ
ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА..... 220

Тютлікова В.В. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ..... 226

Кожушко О.В. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ РЕВІЗІЇ
ВИКОНАННЯ КОШТОРИСУ НА УТРИМАННЯ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ..... 231

Шавлюк А.О. МЕТОДИКА АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЛОВОГО
ПАРТНЕРСТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ..... 239

Нежива М.О. АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В АУДИТІ ЕФЕКТИВНОСТІ
ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗЕРВІВ..... 245

IX. Інформаційні технології та економічна безпека

Саченко С.І. КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ АУДИТУ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИЧНІ
РІШЕННЯ..... 250

Антохов А.А. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ:
ГЛОБАЛЬНИЙ, НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ..... 256

РЕФЕРАТИ..... 263

АВТОРИ НОМЕРА..... 318

Founders of the journal:
Podolskyi State Agrarian and Technical
University
Private Institution of Higher Education
“Khmelnitskyi economical University”
Private enterprise “Institute of
Economics, Technologies and
Entrepreneurship”
Ternopil State Agricultural
Experimental Station of the Institute of
Feeds Research and Agriculture of
Podillia of NAAS

Chief editor:
Stelmashchuk A.M.,
Dr.econ.sc., prof.

Deputy chief editor:
Voloschuk K.B.,
Dr.econ.sc., prof.

Executive Secretary:
Pecheniuk A.V.,
Candidate of Economic Sciences,
associate professor

Editorial Council

Ivanyslyn V.V., Dr.econ.sc., prof.
Kulyk S.M.
Smoleniuk R.P., Cand.econ.sc., assoc. prof.
Stelmashchuk A.M., Dr.econ.sc., prof.

Editorial Board:

Varchenko O.M., Dr.econ.sc., prof.
Hubeni Yu.E., Dr.econ.sc., prof.
Demianenko M.Y., Dr.econ.sc., prof., acad. of
NAAS
Zinchuk T.O., Dr.econ.sc., prof.
Ivanyslyn V.V., Dr.econ.sc., prof.
Lototskyi I.I., Dr.econ.sc., prof.
Luchyk S.D., Dr.econ.sc., prof.
Mazur N.A., Dr.econ.sc.
Malik M.Y., Dr.econ.sc., prof., acad. of NAAS
Misiuk M.V., Dr.econ.sc.
Putsenteilo P.R., Dr.econ.sc.
Sabluk P.T., Dr.econ.sc., prof., acad. of NAAS
Ulianchenko O.V., Dr.econ.sc., prof.,
corresponding member of NAAS
Chykurkova A.D., Dr.econ.sc.

Foreign scientists:

Pavlov K.V., Dr. econ.sc., prof. (Russia)
Parmakli D.M., Dr. econ.sc., prof. (Moldova)
Usenko L.M., Dr. econ.sc., prof. (Russia)
Shmarlovska G.O., Dr.econ.sc., prof. (Belarus)
Gornowicz Mirosław, Dr. hab., prof. UWM
(Poland)
Marks-Bielska Renata, Dr. habil (Poland)

Scientific editors:

Zahnitko L.A., Cand. Sc. (Econ.), Assoc. Prof.
Korzhenska N.L., Cand. Sc. (Econ.), Assoc.
Prof.
Pastukh Yu.A., Cand. Sc. (Econ.), Assoc. Prof.
Petrushenko O.O., Cand. Sci. (Philological)
Assoc. Prof.
Sava A.P., Cand. Sc. (Econ.), senior research
fellow
Sydoruk B.O., Cand. Sc. (Econ.), senior
research fellow
Yashchuk T.S., Cand. Sc. (Agricultural), senior
research fellow

INNOVATIVE ECONOMY

Scientific and Production journal

1'2015 (56)

Contents

I. Economy and innovative development of the national economy Dziadykevych Yu.V. PROSPECTS FOR IMPROVING ENERGY SECURITY OF UKRAINE	5
Lypchuk V.V., Malakhowsky D.V. THE SORTS RESOURCES OF GRAIN CROPS IN UKRAINE: STATUS AND PROBLEMS OF DEVELOPMENT.....	12
Logutova T.G., Poltoratska O.V. INNOVATIVE ECONOMIC RESOURCE IN THE UKRAINIAN STEEL INDUSTRY.....	18
Aliyev A.G., Shahverdiyeva R.O., Aliyev Sh.T. IMPORTANT FEATURES OF THE INNOVATION ECONOMY IN MODERN CONDITIONS.....	24
Karasova N.A. GLOBALIZATION OF WORLD ECONOMY AND ITS MODERN CHARACTERISTIC.....	28
Vatamaniuk-Zelinska U.Z. FORMATION OF INTEGRATION AND ORIENTED ENTREPRENEURIAL ENVIRONMENT FOR ENTERPRISES OF MACHINE BUILDING COMPLEX IN UKRAINE.....	32
Proboyiv O.A. GEOPOLITICAL POSITIONING OF UKRAINE IN THE WORLD IN THE CONTEXT OF ENSURING THE GLOBAL SECURITY SYSTEM.....	37
Gotseluk A.Y., Popovich V.R. PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE IN TERMS OF INTERNATIONAL COOPERATION.....	42
II. Economy and competitiveness of the enterprises Stelmashchuk A.M. RATIONAL TRANSPORT MAINTENANCE OF AGRICULTURAL ENTERPRISES	47
Temchenko O.A. SUBSTANTIATION OF TECHNOLOGICAL POTENTIAL OF MINING ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF PROVIDING COMPETITIVENESS DEVELOPMENT OF IRON ORE DEPOSITS.....	55
Nikitin Y.O., Rukas-Pasichnyuk V.G. ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR TRANSFER OF INNOVATIVE DEVELOPMENTS OF THE ENTERPRISE OF WATER TRANSPORT IN UKRAINE.....	61
Litvinov A.I. CRITERIA OF AN AGRICULTURE ENTERPRISE'S ECONOMIC DEVELOPMENT.....	67
Zhukevych S.M., Frolenko R.V. MANAGING COSTS OF ACTIVITY IN THE CONTEXT OF ENSURING COMPETITIVENESS OF ENTERPRISE	70
Polozova T.V. FORMATION OF CLASS CONTOUR FOR DIAGNOSTICS OF INNOVATION AND INVESTMENT CAPACITY OF THE ENTERPRISE.....	75
Zelenska M.O. METHODOLOGY OF MAKING DECISION ACCORDING TO THE DEVELOPMENT OF PRINTING ENTERPRISE.....	81
Shkidnytska H.V. FORMATION INCOMES OF AGRICULTURAL ENTERPRISES AND WAYS OF THEIR INCREASING.....	86
Rushchak V.M. CURRENT STATUS OF PROVISION AND USE OF LAND RESOURCES IN PERSONAL PEASANT FARMING.....	91
Brychko A.M. MODELING AS A WAY FOR IMPROVING THE PROCESS OF ADAPTATION AGRICULTURAL ENTERPRISES TO THE TERMS OF GLOBALIZATION.....	98
Fesun A.S. DEVELOPMENT OF ADAPTOGEN TOOLS FOR CHOOSING SOURCES OF CONSTRUCTION ENTERPRISES FINANCING: FROM NEW LOGIC OF FINANCIAL OPERATIONS TO THE SOFTWARE PRODUCTS.....	103
Sokolov O.Ye. INVESTMENT ATTRACTIVENESS AS A FACTOR OF ENSURING EFFECTIVE ACTIVITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISE.....	109
III. The economic policy of regional development and local government Sydoruk B.O. OPTIMIZING THE SHARE OF ENERGY-INTENSIVE AGRICULTURAL CROPS IN THE STRUCTURE OF SOWING AREAS OF THE REGION	114
IV. Environmental economics and ecologization of the environment Volkova A.O. ENVIRONMENTAL PROTECTION ACTIVITY IN CASE OF CRISIS PHENOMENA.....	121
V. Demography, population employment and social - economic policy Kliokar O.O. ANALYSIS OF THE CONSTITUENT ELEMENTS OF DEVELOPMENT OF SOCIAL CAPITAL	127
Yurkevych H.Y. DETERMINATION AND DEVELOPMENT OF LEADERSHIP COMPETENCIES IN THE PUBLIC SERVICE.....	131

<p>Editor: Dovhan O.M.</p> <p>Recommended for publication by the decision of the Editorial Board, protocol No. 1 from 03.02.2015</p> <p>Periodicity - once a month</p> <p>Licence of government registration of printed mass media KB № 11715-586P from 08.08.2006</p> <p>Re-registered: Licence of government registration of printed mass media KB № 19945-9745IIP from 28.05.2013</p> <p>Approved: as a scientific professional editions of Ukraine (Resolution of the Presidium of the Higher Attestation Commission of Ukraine: № 1-05/6; issued 14.06.2007)</p> <p>as a scientific professional editions of Ukraine (Resolution of the Presidium of the Higher Attestation Commission of Ukraine: № 1-05/2; issued 10.03.2010)</p> <p>by the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine from 06.11.2014, No. 1279 as scientific professional editions of Ukraine (economic sciences)</p> <p>ISSN 2309-1533 (Print) ISSN 2310-4864 (Online)</p> <p>The journal "Innovative economy" is included in the international scientometric databases:</p> <p>RYNTS – http://elibrary.ru/title_about.asp?id=50859 INDEX COPERNICUS – http://journals.indexcopernicus.com/+,p12420,3.html</p> <p>Signed for printing 06.02.2015</p> <p>Format 70x108/16. Offset paper. Printing is offset. Con. print pages 25,5</p> <p>Circulation is 300 copies.</p> <p>It has been printed from ready slides in SMP «TYPE» str. Chernivetska, 44, Ternopil, 46000</p> <p>The authors of the articles are responsible for the authenticity of the information (the accuracy of the presented information in the article, quotations, statistical materials, etc.) and for violation of intellectual property rights of others. Opinions expressed by the authors may not reflect the views of the editors. Reprinting is permitted only with the consent of the author.</p>	<p>Bazaliyska N.P. WORLD EXPERIENCE OF PERSONNEL MANAGEMENT OF LABOUR ACTIVITY IN COUNTRIES WITH DEVELOPED MARKET ECONOMIES</p>	138
	<p>VI. Marketing and market relations</p> <p>Balaniuk I.F. MARKETING ENSURING OF GOODS POLICY</p>	143
	<p>Mudrak R.P. FAILURES OF MARKET AND LAW AS RISK FACTORS OF THE HOUSEHOLD'S FOOD SUPPLY.....</p>	150
	<p>Zayachkovska G.A. MARKET OF INTERNATIONAL TOURIST SERVICES: CONSTRUCTING OF CATEGORY AND CLASSIFICATION.....</p>	153
	<p>Vasytsova S.O., Kitchenko O.N., Hohlyuk T.V. PRODUCT STRATEGY AS THE BASIS OF THE SUCCESSFUL PROMOTION OF GOODS ON THE MARKET.....</p>	158
	<p>Chan-khi O.S. PROGNOSIS THE TRENDS FOR THE DEVELOPMENT OF THE DOMESTIC MARKET OF MILK AND DAIRY PRODUCTS.....</p>	162
	<p>Hevko B.R. PERSPECTIVE DIRECTIONS FOR IMPROVING ENERGY EFFICIENCY IN THE SPHERE OF HOUSING AND UTILITIES.....</p>	166
	<p>VII. Financial–credit and monetary policy</p> <p>Tkachenko N.V., Kharchenko A.M. MONITORING OF PROBLEM DEBTS IN THE RETAIL BANKING CREDITING.....</p>	170
	<p>Buryak O.P. PECULIARITIES AND TENDENCIES (TRENDS) OF POST CRISIS DEVELOPMENT OF BANKING SYSTEM (2010-2013).....</p>	176
	<p>Kostiuk U.Z. FINANCING OF ENVIRONMENTAL PROTECTION ACTIVITY IN UKRAINE: CURRENT SITUATION AND WAYS OF IMPROVEMENT.....</p>	181
	<p>Popovych I.V. THE MODERN STATE OF FINANCING THE DEVELOPMENT OF HEALTH INSURANCE IN THE INSURANCE COMPANIES</p>	186
	<p>VIII. Statistics, accounting, analysis and audit</p> <p>Putsenteilo P.R. PECULIARITIES OF FUNCTIONING ANALYTIC SUPPORT OF ENTERPRISES</p>	194
	<p>Levchenko N.M., Holovan S.V. IMPROVEMENT OF ACCOUNTING MEDICAMENTS AND PHARMACEUTICAL PREPRATY IN HEALTH CARE INSTITUTIONS</p>	198
	<p>Moshkovska O.A. ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF ACCOUNTING MANAGEMENT ON PRODUCTION ENTERPRISES</p>	202
	<p>Budko O.V. CLASSIFICATION OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL INFORMATION TO SATISFY INFORMATION NEEDS FOR MANAGEMENT OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE.....</p>	207
	<p>Vasyliuk M.M. CONDITIONS OF PROVIDING AND FACTORS OF INFLUENCE ON QUALITY OF AUDITING SERVICES.....</p>	212
	<p>Mykhailenko D.H. INSTRUMENTS FOR DIAGNOSTICS OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL STATE OF THE PERSONNEL AND STAFF.....</p>	216
	<p>Kudina O.M. PROCESS APPROACH TO THE ORGANIZATION OF ACCOUNTING OF PRODUCTION SUPPLIES OF THE ENTERPRISE.....</p>	220
	<p>Tiutlikova V.V. PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF INTELLECTUAL CAPITAL.....</p>	226
	<p>Kozhushko O.V. FACTORS INFLUENCING ON THE STATE OF ORGANIZATION REVISION OF BUDGET PERFORMANCE FOR THE MAINTENANCE OF BUDGETARY INSTITUTIONS.....</p>	231
	<p>Shavliuk A.O. PROCEDURE'S TECHNIQUE OF EFFICIENCY AUDIT OF BUSINESS PARTNERSHIP AT THE ENTERPRISES IN TRADE.....</p>	239
	<p>Nezhyva M.O. ANALYTICAL PROCEDURES IN AUDIT OF EFFECTIVE FORMATION OF FINANCIAL RESERVES.....</p>	245
	<p>IX. Information technology and economic security</p> <p>Sachenko S.I. COMPUTERIZATION OF AUDIT: THEORY AND PRACTICAL SOLUTIONS.....</p>	250
<p>Antohov A.A. DEVELOPMENT TRENDS OF INFORMATION TECHNOLOGIES: GLOBAL, NATIONAL AND REGIONAL LEVEL.....</p>	256	
<p>ABSTRACTS</p>	263	
<p>INFORMATION ABOUT THE AUTHORS.....</p>	318	

УДК 65.012:658.14:330.322

Полозова Т.В.,
к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою
Харківський національний університет радіоелектроніки

ФОРМУВАННЯ КЛАСОВОГО КОНТУРУ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Polozova T.V.,
cand.sc.(econ.), assistant professor of the department of economic
cybernetics and management of economic security
Kharkiv National University of Radio Electronics

FORMATION OF CLASS CONTOUR FOR DIAGNOSTICS OF INNOVATION AND INVESTMENT CAPACITY OF THE ENTERPRISE

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання одним із найвпливовіших факторів конкурентоспроможності підприємства на національному та світовому ринках є його інноваційно-інвестиційна спроможність. Необхідність урахування впливу багатьох факторів мінливого зовнішнього та внутрішнього середовища на результати діяльності суб'єктів господарювання обумовлює пріоритетність питань розробки та використання відповідного сучасного методичного інструментарію діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства (І-ІСП).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В сфері інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств питанням розробки та особливостям практичного використання методичного інструментарію діагностики присвячено велику кількість наукових праць. Так, питання оцінки інноваційно-інвестиційного потенціалу та інноваційного розвитку розглянуті у роботах відомих українських науковців, серед яких: С.М. Ілляшенко [1], П.П. Микитюк [2] В.Л. Осецький [3], К.П. Покатаєва [4], Л.В. Соколова [5]. Питанням оцінки інноваційної спроможності та економічної діагностики присвятили свої роботи такі вчені, як Н.В. Смолінська [6], О.Г. Мельник [7], Я.А. Фомін [8] та ін. Проте результати наукового пошуку свідчать про те, що на сьогоднішній день не існує єдиного методичного підходу до формування діагностичного простору І-ІСП, що обумовлює можливість подальшого розвитку напрямів вирішення цієї проблеми.

Постановка завдання. Метою дослідження є розробка методичних рекомендацій щодо формування класового контуру діагностичного простору інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. У межах проведених попередніх досліджень [9-11] обґрунтовано підхід до багатоконтурної діагностики І-ІСП, який відрізняється комплексним і системним характером.

Комплексний характер полягає у використанні багатоконтурного ареалу діагностики, що відрізняє даний підхід від запропонованих раніше. Багатоконтурність процесу діагностики І-ІСП визначається: двомірним розподілом стану конкурентного інноваційно-інвестиційного середовища; тримірним розподілом ознакового діагностичного простору; часовим виміром діагностичної процедури [11, с. 108]. Системний характер запропонованого підходу проявляється в тому, що динамічний вектор (ідентифікація І-ІСП у часі) відображає динаміку показників у їхньому взаємному співвідношенні як елементів системи І-ІСП.

Графічно діагностичний простір І-ІСП представлений на рис. 1.

На відміну від існуючих підходів класовий контур у даному дослідженні запропоновано формувати на основі чотирьох індикаторів, алгоритм розрахунку яких обумовлений наявними даними зі статистичної звітності підприємства. Комплекс розпізнавальних класових індикаторів охоплює відносні показники, які характеризують ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності та ринкову перевагу підприємства серед конкурентів, враховуючи рівень концентрації (монополізації) ринку.

Виходячи з наведених вище положень, у даному дослідженні запропоновано класовий контур представити такими індикаторами (рис. 2):

- рентабельність інвестицій в нематеріальні активи ($P_{нма}$);
- рентабельність продажів інноваційної продукції ($P_{ін}$);
- індекс ринкової позиції підприємства ($I_{рп}$);
- модифікований коефіцієнт Харфіндала-Хіршмана (K_{x-x}^M).

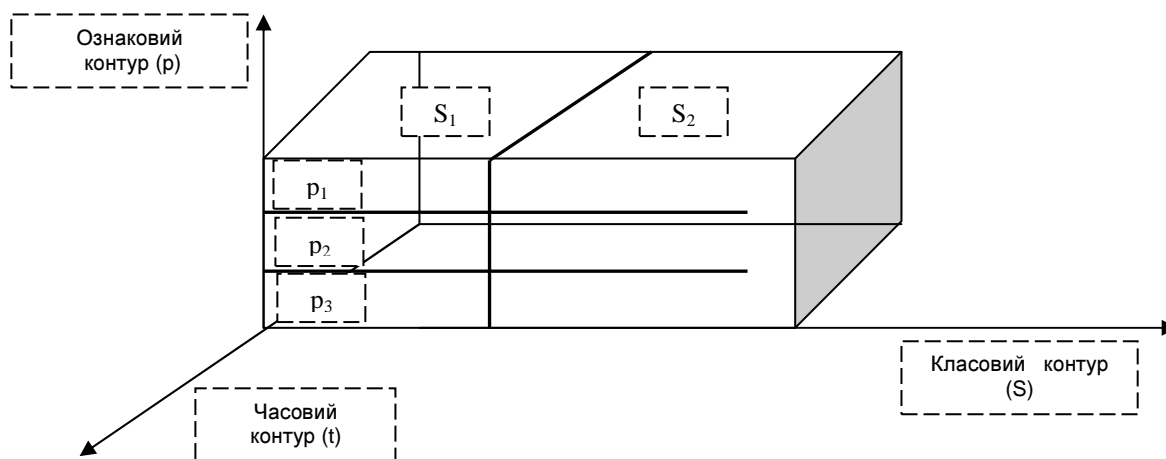

Рис. 1. Діагностичний простір інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства (І-ІСП)

Джерело: розробка автора

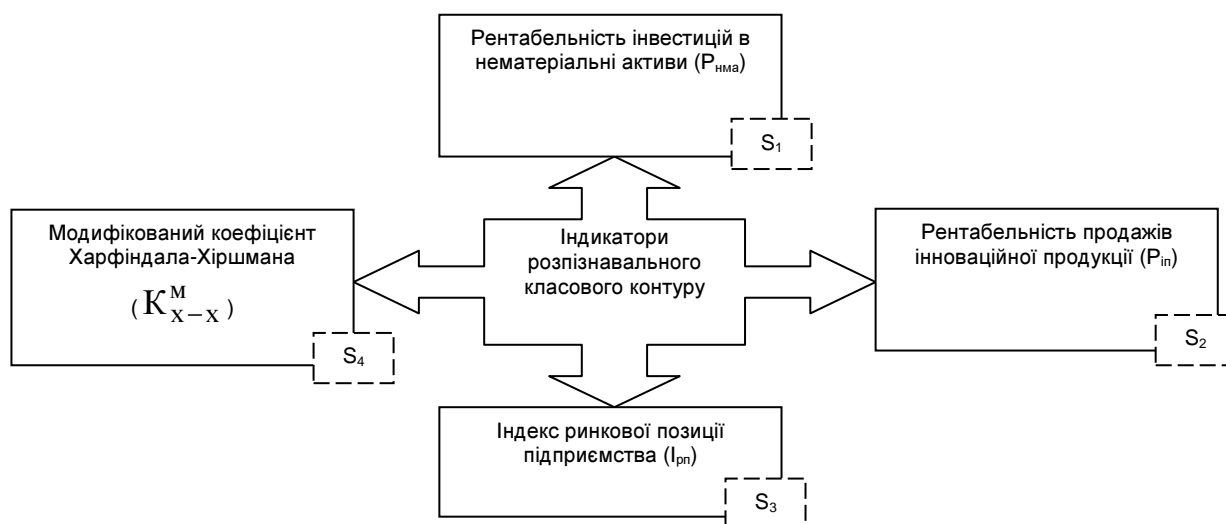

Рис. 2. Індикатори, що формують класовий контур діагностики І-ІСП

Джерело: розробка автора

Запропонований комплекс класових індикаторів може бути розширений (звужений), укрупнений (більш деталізований) в залежності від мети діагностування, інформаційно-статистичної бази та особи, що приймає рішення.

Перші два зазначені індикатори характеризують результати (ефективність) інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства, методика розрахунку яких наведена нижче.

Рентабельність інвестицій в нематеріальні активи ($P_{нма}$) пропонується розраховувати за формулою:

$$P_{нма} = \frac{\Pi_{вал}}{KI_{нма}}, \quad (1)$$

де $\Pi_{вал}$ – сума валового прибутку;

$KI_{нма}$ – сума капітальних інвестицій у нематеріальні активи.

Рентабельність продажів інноваційної продукції пропонується розраховувати за формулою:

$$P_{ін} = \frac{OP_{ін}}{BI_{заг}}, \quad (2)$$

де $OP_{ін}$ – обсяг реалізації інноваційної продукції;

$BI_{заг}$ – загальна сума витрат на інновації.

Звичайно, позитивною динамікою зазначених обох показників для підприємства буде їх збільшення у часі.

Особливої уваги серед запропонованих індикаторів заслуговують останні два, які дозволяють врахувати позицію досліджуваного підприємства на ринку та рівень концентрації ринку серед підприємств-конкурентів, котрі складають діагностичний простір.

З метою діагностичної процедури у даному дослідженні запропоновано як один з класових індикаторів використати індекс ринкової позиції підприємства (I_{pp}), який розраховується відношенням чистого доходу досліджуваного підприємства до суми чистого доходу підприємства з максимальним значенням з числа підприємств діагностичного простору:

$$I_{pp} = \frac{ЧД_i}{ЧД_{max}}, \quad (3)$$

де $ЧД_i$ – чистий дохід i -го підприємства;

$ЧД_{max}$ – максимальне значення суми чистого доходу із всієї сукупності підприємств, що формують діагностичний простір.

Звичайно, позитивною динамікою даного показника є збільшення його у часі, та максимальне значення даного індексу відповідатиме підприємству з максимальною ринковою позицією серед підприємств-конкурентів. Даний показник дозволяє позиціонувати інноваційно-інвестиційну спроможність досліджуваного підприємства саме серед підприємств, які входитимуть до діагностичного простору.

На особливу увагу заслуговує четвертий індикатор – модифікований коефіцієнт Харфіндала-Хіршмана (K_{x-x}^M), який дозволяє урахувати та оцінити рівень концентрації (монополізації) ринкового середовища саме серед підприємств, які обрані до діагностичного простору.

За класичним уявленням розрахунок коефіцієнта Харфіндала-Хіршмана здійснюється за формулою:

$$K_{x-x} = \sum_{i=1}^c \chi_i^2, \quad (4)$$

де χ_i – частка ринку i -го підприємства галузі;

c – кількість підприємств на ринку.

Якщо K_{x-x} наближається до 0, то це свідчить про високий рівень конкуренції на ринку; якщо K_{x-x} наближається до 1, то це характеризує ринок як високо монополізований.

Враховуючи підхід, викладений у роботі [7, с. 238], який передбачає використання оберненої шкали Харфіндала-Хіршмана, та вимоги, висунуті до інформаційно-статистичної бази процесу діагностування, у даній роботі запропоновано використати модифіковану формулу Харфіндала-Хіршмана, яка набуває вигляд:

$$K_{x-x}^M = \sum_{i=1}^{cd} \chi_{id}^2, \quad (5)$$

де χ_{id} – частка ринку i -го підприємства у загальному обсязі виробництва всіх підприємств, обраних до просторового контуру діагностики.

Частка ринку i -го підприємства (χ_{id}) розраховується за формулою:

$$\chi_{id} = \frac{ЧД_i}{\sum_{i=1}^{cd} ЧД_i}; \quad (6)$$

cd – загальна кількість підприємств, обраних до просторового контуру діагностики.

Таким чином, якщо K_{x-x}^M наближається до 0, то це свідчить про високий рівень монополізації, і якщо K_{x-x}^M наближається до 1, то це свідчить про високий рівень конкуренції серед підприємств, які входитимуть до діагностичного простору.

Методика розрахунку запропонованих вище індикаторів контуру розпізнавальних класів наведена у табл. 1.

Таблиця 1

Методика розрахунку індикаторів контуру розпізнавальних класів

Індикатор контуру розпізнавальних класів	Умовне позначення	Методика розрахунку	Розшифровка позначень
Рентабельність інвестицій в нематеріальні активи	$P_{нма}$	$\frac{П_{вал}}{КІ_{нма}}$	$П_{вал}$ – сума валового прибутку; $КІ_{нма}$ – сума капітальних інвестицій у нематеріальні активи
Рентабельність продажів інноваційної продукції	$P_{ін}$	$\frac{ОР_{ін}}{ВІ_{заг}}$	$ОР_{ін}$ – обсяг реалізації інноваційної продукції; $ВІ_{заг}$ – загальна сума витрат на інновації
Індекс ринкової позиції підприємства	$I_{рп}$	$\frac{ЧД_i}{ЧД_{max}}$	$ЧД_i$ – чистий дохід i-го підприємства; $ЧД_{max}$ – максимальне значення суми чистого доходу із всієї сукупності підприємств, що формують діагностичний простір
Модифікований коефіцієнт Харфіндала-Хіршмана	K_{X-X}^M	$\sum_{i=1}^{сд} ЧД_i^2$	$Ч_{ід}$ – частка ринку i-го підприємства у загальному обсязі виробництва всіх підприємств, обраних до контуру діагностики: $Ч_{ід} = \frac{ЧД_i}{\sum_{i=1}^{сд} ЧД_i}$; сд – загальна кількість підприємств, обраних до просторового контуру діагностики

Джерело: розробка автора

У табл. 2 наведено методику розрахунку індикаторів контуру розпізнавальних класів, використовуючи дані статистичної звітності підприємства.

Таблиця 2

Методика розрахунку індикаторів контуру розпізнавальних класів, використовуючи дані статистичної звітності підприємства

Індикатор контуру розпізнавальних класів	Шифр показника	Методика розрахунку	Розшифровка позначень
Рентабельність інвестицій в нематеріальні активи ($P_{нма}$)	S_1	$\frac{2090 (ф.2)}{130 (ф.2 - інвестиції)}$	2090 (ф.2) – рядок 2090 форми № 2 "Звіт про фінансові результати"; 130 (ф.2-інвестиції) – рядок 130 форми № 2-інвестиції (річна) "Капітальні інвестиції, вибуття й амортизація активів"
Рентабельність продажів інноваційної продукції ($P_{ін}$)	S_2	$\frac{206 (ф.1 - інновації)}{110 (ф.1 - інновації)}$	206 (ф.1-інновації) – рядок 206 форми № 1-інновації (річна) "Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства"; 110 (ф.1-інновації) – рядок 110 форми № 1-інновації (річна) "Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства"
Індекс ринкової позиції підприємства ($I_{рп}$)	S_3	$\frac{2000 (ф.2)}{2000 (ф.2)_{max}}$	2000 (ф.2) – рядок 2000 форми № 2 "Звіт про фінансові результати"; 2000 (ф.2) _{max} – рядок 2000 форми № 2 "Звіт про фінансові результати" максимальний за значенням серед підприємств діагностичного простору
Модифікований коефіцієнт Харфіндала-Хіршмана (K_{X-X}^M)	S_4	$\sum_{i=1}^c 2000 (ф.2)_i$	$\sum_{i=1}^c 2000 (ф.2)_i$ – сума значень рядка 2000 форми № 2 "Звіт про фінансові результати" за всіма підприємствами діагностичного простору

Джерело: складено автором та адаптовано до [12]

З метою формування контуру класів S_1 (високий рівень І-ІСП) і S_2 (низький рівень І-ІСП) пропонується подальше агрегування зазначених індикаторів. Так, у загальному виді інтегральний показник (L), що характеризуватиме приналежність підприємств до відповідного класу запропоновано розраховувати за формулою:

$$L = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n s_i}, \quad (7)$$

де s_i – i-й індикатор класового контуру;
n – кількість індикаторів класового контуру.

Відповідно до запропонованого підходу у даному дослідженні розрахунок інтегрального показника (L) матиме вигляд:

$$L = \sqrt[4]{\prod_{i=1}^4 s_i} = \sqrt[4]{s_1 \cdot s_2 \cdot s_3 \cdot s_4} = \sqrt[4]{P_{\text{нма}} \cdot P_{\text{іп}} \cdot I_{\text{рп}} \cdot K_{\text{х-х}}^M} \quad (8)$$

Результат градації підприємств на два класи S_1 (високий рівень І-ІСП) і S_2 (низький рівень І-ІСП) визначається за шкалою Харрінгтона, яка характеризує ступінь виразності критеріальної властивості та має універсальний характер. При цьому, враховуючи необхідність виділення двох класів, пропонується використати модифіковану шкалу Харрінгтона, яка наведена у табл. 3.

Таблиця 3

Шкала Харрінгтона для формування класового контуру

Змістовний опис градацій	Чисельне значення	Змістовний опис градацій контуру розпізнавальних класів	Чисельне значення
Традиційна шкала		Модифікована шкала (авторський підхід)	
Дуже висока	0,8 - 1,0	Високий (достатній) рівень І-ІКП (S_1)	0,37 – 1,00
Висока	0,64 - 0,8		
Середня	0,37 - 0,64		
Низька	0,2 - 0,37	Низький рівень І-ІКП (S_2)	0,0 - 0,36
Дуже низька	0,0 - 0,2		

Джерело: розроблено автором

У загальному вигляді сформований класовий контур характеризується такою математичною інтерпретацією:

$$S_1 \in [0,37 \leq L \leq 1]; \quad S_1 \in \left[0,37 \leq \sqrt[4]{\prod_{i=1}^4 s_i} \leq 1 \right];$$

$$S_2 \in [0,0 \leq L \leq 0,36]; \quad S_1 \in \left[0,0 \leq \sqrt[4]{\prod_{i=1}^4 s_i} \leq 0,36 \right]. \quad (9)$$

Таким чином, формування класового контуру (S_1 , S_2) ґрунтується на чотирьох інтегральних індикаторах, які по своїй суті є відносними показниками і функціонально призначені для створення порівняльної бази між підприємством, що діагностується, і підприємствами-конкурентами (суб'єктами господарювання даної галузі).

Висновки з проведеного дослідження. Запропонований у даній роботі підхід до формування класового контуру діагностичного простору І-ІСП дозволяє визначити критерії та показники з метою позиціонування та кількісної ідентифікації рівня І-ІСП досліджуваного підприємства у конкурентному просторі.

Перспективою подальших досліджень може бути розробка методичного інструментарію розрахунку інтегральних показників, що створюють ознаковий та часовий контури діагностичного простору.

Література

1. Проблеми і перспективи ринково-орієнтованого управління інноваційним розвитком : монографія / за ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенко. – Суми : ТОВ "Друкарський дім "Папірус", 2011. – 644 с.
2. Микитюк П.П. Аналіз інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств : монографія / П.П. Микитюк. – Тернопіль : Тернограф, Тернопільський національний економічний університет, 2009. – 304 с.
3. Осецький В.Л. Інвестиції та інновації: проблеми теорії і практики : монографія / В.Л. Осецький. – К. : ІАЕ УААН, 2003. – 412 с.
4. Покатаєва К. П. Інвестиційна діяльність підприємств у глобальному середовищі: методичний інструментарій управління : монографія / К. П. Покатаєва; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Х., 2009. – 168 с.
5. Соколова Л.В. Моделювання вибору інвестиційно-привабливого промислового об'єкту / Л.В. Соколова, Т.М. Герман // Економіка : проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. Випуск 249. – В 5 т. – Т. 5. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2009. – С. 1312-1316.
6. Смолінська Н.В. Методичні підходи до оцінювання рівня інноваційної спроможності підприємства / Н.В. Смолінська // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4. – С. 215-221.
7. Мельник О.Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій: монографія / О.Г. Мельник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 344 с.
8. Фомин Я.А. Диагностика кризисного состояния предприятия: учеб. пособие для вузов / Я.А. Фомин. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 349 с.

9. Полозова Т.В. Конкурентна діагностика інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства / Т.В. Полозова // Сучасні тенденції в економіці та управлінні: новий погляд: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 12-13 грудня 2014 року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. У 2-х частинах. – Запоріжжя: ГО "СІЕУ", 2014. – Ч.2. – С. 122-125.

10. Полозова Т.В. Оцінка інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності підприємства / Т.В. Полозова // Соціально-економічні підсумки 2014 року: реалії та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 26-27 грудня 2014 року) / ГО "Львівська економічна фундація". У 3-х частинах. – Львів: ЛЕФ, 2014. – Ч. 2. – С. 34-37.

11. Полозова Т.В. Діагностичний простір інноваційно-інвестиційної конкурентоспроможності підприємства / Т.В. Полозова // Прогнозування соціально-економічного розвитку національної економіки : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 26-27 грудня 2014 р.). – У 3-х частинах. – Дніпропетровськ: НО "Перспектива", 2014. – Ч. 1. – С. 107-110.

12. Публікація документів Державної Служби Статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2005/pr/prm_ric/pm_u/prm_met.html

References

1. Illiashenko, S.M. (2011), *Problemy i perspektyvy rynkovo-orientovanoho upravlinnia innovatsiinym rozvytkom* [Problems and prospects of market and oriented management of innovative development], monograph, TOV "Drukarskyi dim "papyrus", Sumy, Ukraine, 644 p.

2. Mykytiuk, P.P. (2009), *Analiz investytsiino-innovatsiinoi diialnocti pidpriemctv* [Analysis of investment and innovative activity of enterprises], monograph, Ternohraf, Ternopil, Ukraine, 304 p.

3. Ocetskyi, V.L. (2003), *Investytsii ta innovatsii: problemy teorii i praktyky* [Investments and innovations: problems of the theory and practice], monograph, IAE UAAAN, Kyiv, Ukraine 412 p.

4. Pokataieva, K.P. (2009), *Investytsiina diialnict pidpriemctv u hlobalnomu cepedovyshchi: metodychni instrumentarii upravlinnia* [The investment activity of enterprises in global environment: methodological tools of management], monograph, *Khark. nats. avtomob.-dor. un-t.*, Kharkiv, Ukraine, 168 p.

5. Sokolova, L.V., Herman, T.M. (2009), "Modeling the choice of investment and attractive industrial facility", *Economy: problems of the theory and practices*, *Zbirnyk naukovykh prats*, Iss. 249, in 5 vol., Vol. 5, DNU, Dnipropetrovsk, Ukraine, pp. 1312-1316.

6. Smolinska, N.V. (2011), "Methodological approaches to evaluation of innovation ability of the enterprise", *Marketynh i menedzhment innovatsii*, no. 4, pp. 215-221.

7. Melnyk, O.H. (2010), *Systemy diahnostryky diialnosti mashynobudivnykh pidpriemstv: polikryterialna kontseptsii ta instrumentarii* [Diagnostics systems of activity of machine and building enterprises: mono-criteria concept and tools], monograph, *Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki*, Lviv, Ukraine 344 p.

8. Fomin, Ya.A. (2003), *Diagnostika krizisnogo sostoyaniya predpriyatiya* [Diagnostics of the crisis state of the enterprise], textbook, YUNITI-DANA, Moscow, Russia, 349 p.

9. Polozova, T.V. (2014), "Competitive diagnostics of innovation and investment capacity of the enterprise", *Suchasni tendentsii v ekonomitsi ta upravlinni: novyi pohliad* [Current trends in economics and management: a new view], *Zbirnyk materialiv VI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Collection of materials of the VI International scientific and practical conference], (Zaporizhzhia, 12-13 Decemder, 2014) / *Skhidnoukrainskyi instytut ekonomiky ta upravlinnia*, in 2 parts, Zaporizhzhya, HO "SIEU", part 2, Zaporizhzhia, Ukraine, pp. 122-125.

10. Polozova, T.V. (2014), "Evaluation of innovation and investment competitiveness of the enterprise", *Sotsialno-ekonomichni pidsumky 2014 roku: realii ta perspektyvy* [Social and economic results of 2014: realities and prospects], *Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Proceedings of the International scientific and practical conference], (Lviv, 26-27 December, 2014), HO « Lvivska ekonomichna fundatsiia», in 3 parts, LEF, part 2, Lviv, Ukraine, pp. 34-37.

11. Polozova, T.V. (2014), "Diagnostic space of innovation and investment competitiveness of the enterprise", *Prohnozuvannia sotsialno-ekonomichnoho rozvytku natsionalnoi ekonomiky* [Prediction of social and economic development of the national economy], *Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Proceedings of the International scientific and practical conference], (Dnipropetrovsk, 26-27 December, 2014), in 3 parts, NO "Perspektyva", part 1, Dnipropetrovsk, Ukraine, pp. 107-110.

12. Publication of documents of the State Statistics Service of Ukraine, available at: http://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2005/pr/prm_ric/pm_u/prm_met.html

конкурентоспособными расходами, которая заключается в последовательном измерении причинно-следственных расходов и выборе оптимальных расходов : "расходы на выбор стратегии – расходы на инновации – расходы на производство – расходы на повышенное качество продукта – расходы на ускорение технологического цикла – расходы на продажу".

Практическая значимость. Использование такой концепции на практике в современных условиях обеспечивает стойкий уровень конкурентоспособности предприятия и обуславливает его конкурентную позицию в релевантном внутреннем и внешнем рынке.

Ключевые слова: предприятие, расходы, управление расходами, концепции управления расходами, конкурентоспособность.

Zyukevych S.M., Frolenko R.V. A MANAGEMENT OF ACTIVITY CHARGES IS IN CONTEXT OF PROVIDING OF COMPETITIVENESS OF ENTERPRISE

Purpose. The aim of the article is to determine the main directions of activity improving cost management of activity in the in modern economic conditions.

Methodology of research. The following instructional techniques were used during the investigation of cost management enterprise, such as: analysis, abstraction, comparison to identify the main directions of economic thought on cost management system. Synthesis, deduction, induction and other empirical techniques of research also were used in the article.

Findings. It has been established that in conditions of the financial and economic crisis it is important to control the costs of the enterprise, which characterizes the process of constantly impact on the structure and amount of costs for business processes in order to optimize them and achieve planned financial results.

It has been determined that the management costs include the cost calculation, accounting and control is an integral part of the management of the enterprise activity, which in turn covers the development and implementation of decisions and monitoring for their implementation.

It has been proved that the process of cost management is connected mechanism directly between the costs and the obtained financial results on the basis of the adopted management solutions and acts as a factor of competitiveness.

Originality. Scientific novelty of the results of the study is to improve the model of competitive cost management that provides a consistent measurement of cost causation costs and selection of optimal costs, "the costs on the choice of strategy – the costs on innovations – the production costs – the cost on increased product quality – the cost on accelerating technological cycle – selling costs".

Practical value. Using the proposed model in practice in modern conditions provides a stable level of enterprise competitiveness and makes its competitive position in the relevant domestic and international market.

Key words: enterprise, costs, cost management, concepts of cost management competitiveness.

Полозова Т.В. ФОРМУВАННЯ КЛАСОВОГО КОНТУРУ ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою статті є розробка методичних рекомендацій щодо формування класового контуру діагностичного простору інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з питань інноваційного інвестування. У процесі дослідження застосовувались такі методи: аналізу і синтезу (при критичному огляді наукових джерел); абстрактно-логічний (для теоретичного узагальнення та формулювання висновків); графічний (для візуалізації діагностичного простору та сукупності індикаторів, що формують класовий контур інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства); логічних узагальнень (для формування системи інтегральних показників класового контуру діагностики); математичного моделювання (для математичної інтерпретації розрахунку інтегральних показників класового контуру діагностики).

Результати. Наведена графічна інтерпретація діагностичного простору та сукупності індикаторів, що формують класовий контур діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства. Запропоновано методику розрахунку інтегральних показників класового контуру діагностики інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства, у тому числі використовуючи дані статистичної звітності підприємства.

Наукова новизна. На відміну від існуючих підходів класовий контур у даному дослідженні запропоновано формувати на основі чотирьох індикаторів, алгоритм розрахунку яких обумовлений наявними даними зі статистичної звітності підприємства. Комплекс розпізнавальних класових індикаторів охоплює відносні показники, які характеризують ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності та ринкову перевагу підприємства серед конкурентів, враховуючи рівень концентрації (монополізації) ринку.

Практична значущість. Запропонований підхід до формування класового контуру діагностичного простору дозволяє визначити критерії і показники з метою позиціонування та кількісної ідентифікації рівня інноваційно-інвестиційної спроможності досліджуваного підприємства у конкурентному просторі.

Ключові слова: підприємство, інноваційно-інвестиційна спроможність, діагностика, діагностичний простір, класовий контур, система інтегральних показників.

Полозова Т.В. ФОРМИРОВАНИЕ КЛАССОВОГО КОНТУРА ДИАГНОСТИКИ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЙ СПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Цель. Целью статьи является разработка методических рекомендаций по формированию классового контура диагностического пространства инновационно-инвестиционной способности предприятия.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются научные работы отечественных и зарубежных ученых по вопросам инновационного инвестирования. В процессе

исследования применялись такие методы: анализа и синтеза (при критическом обзоре научных источников); абстрактно-логический (для теоретического обобщения и формулировки выводов); графический (для визуализации диагностического пространства и совокупности индикаторов, которые формируют классовый контур инновационно-инвестиционной способности предприятия); логических обобщений (для формирования системы интегральных показателей классового контура диагностики); математического моделирования (для математической интерпретации расчета интегральных показателей классового контура диагностики).

Результаты. Приведена графическая интерпретация диагностического пространства и совокупности индикаторов, которые формируют классовый контур диагностики инновационно-инвестиционной способности предприятия. Предложена методика расчета интегральных показателей классового контура диагностики инновационно-инвестиционной способности предприятия, в том числе используя данные статистической отчетности предприятия.

Научная новизна. В отличие от существующих подходов классовый контур в данном исследовании предложено формировать на основе четырех индикаторов, алгоритм расчета которых обусловлен имеющимися данными из статистической отчетности предприятия. Комплекс распознавательных классовых индикаторов охватывает относительные показатели, которые характеризуют эффективность инновационно-инвестиционной деятельности и рыночное преимущество предприятия среди конкурентов, учитывая уровень концентрации (монополизации) рынка.

Практическая значимость. Предлагаемый в данной работе подход к формированию классового контура диагностического пространства позволяет определить критерии и показатели с целью позиционирования и количественной идентификации уровня инновационно-инвестиционной способности исследуемого предприятия в конкурентной среде.

Ключевые слова: предприятие, инновационно-инвестиционная способность, диагностика, диагностическое пространство, классовый контур, система интегральных показателей.

Polozova T.V. FORMATION OF CLASS CONTOUR FOR DIAGNOSTICS OF INNOVATION AND INVESTMENT CAPACITY OF THE ENTERPRISE

Purpose. The aim of the article is the development of methodological recommendations on the formation of class contour for diagnostic space of innovation and investment capacity of the enterprise.

Methodology of research. The theoretical and methodological basis of research is the scientific works of domestic and foreign scholars on issues of innovative investment.

The following methods were used in the process of the study: analysis and synthesis (in the critique review of scientific sources); abstract and logical (for theoretical generalizations and drawing conclusions); graphic (for visualization of diagnostic space and aggregate indicators that form the class contour of innovation and investment capacity of the enterprise); logical generalization (to form a system of integrated performance of class contour of diagnostics); mathematical modeling (for calculating mathematical interpretation of integrated performance of class contour of diagnostics).

Findings. It has been presented graphic interpretation of diagnostic space and the set of indicators that form the class contour of diagnostics of innovation and investment capacity of the enterprise. It has been proposed the method of calculating the integrated performance of class contour for diagnostic of innovation and investment capacity of the enterprise, including data using statistical statements of the enterprise.

Originality. It has been proposed to form class contour in this study in contrast to the existing approaches on the bases of four indicators, calculation algorithm which is due to reports from statistical statements of the enterprise.

The complex of distinctive class indicators covers relative indicators that characterize the effectiveness of innovation and investment activity and market advantage of enterprise among competitors, given the level of concentration (monopolization) of the market.

Practical value. The proposed approach to the formation of class contour of diagnostic space allows you to determine the criteria and indicators for the purpose of positioning and quantitative identification of innovation and investment capacity of the investigated enterprises in a competitive space.

Key words: enterprise, innovation and investment capacity, diagnostics, diagnostic space, class contour, system of integral indicators.

Зеленська М.О. МЕТОДИКА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО РОЗВИТКУ ПОЛІГРАФІЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Мета. Метою статті є розробка методики для прийняття рішень щодо розвитку поліграфічного підприємства з урахуванням визначених стратегічних цілей, що характеризують новий бажаний стан підприємства у майбутньому.

Методика дослідження. Методичною базою дослідження є наукова література. Основою дослідження стали загальнонаукові положення та спеціальні методи наукового пізнання, такі як методи аналізу, синтезу, узагальнення (для систематизації теоретичних концепцій щодо сутності, складу розвитку); критеріальний метод (для визначення експертів та виокремлення альтернативних можливостей розвитку), формалізації (для формування методики експертного оцінювання), модифікований метод аналізу ієрархій (для побудови ієрархії взаємозалежностей для прийняття управлінського рішення).

Результати. Розроблено методику прийняття рішень щодо розвитку поліграфічного підприємства, що враховує сукупності ресурсів, інструментів, засобів та механізмів, що спрямовані на створення, покращення та реалізацію альтернативних можливостей підприємства для досягнення визначених цілей.